

Förvaltning av lax och öring

Havs- och vattenmyndighetens förslag till hur förvaltningen bör utformas och utvecklas

Havs- och vattenmyndigheten
Datum: 2015-04-20

Omslagsfoto: Håkan Carlstrand, Havs- och vattenmyndigheten

Havs- och vattenmyndigheten
Box 11 930, 404 39 Göteborg
www.havochvatten.se

Förvaltning av lax och öring

Havs- och vattenmyndighetens förslag till hur förvaltningen bör utformas och utvecklas

---

Förord

Havs- och vattenmyndigheten överlämnar denna delrapport med anledning av regeringsuppdraget i 2015 års regleringsbrev att föreslå hur förvaltning av lax och öring bör utformas och utvecklas i svenska vatten. Enligt uppdraget ska särskilt beaktas möjligheterna för ett utvecklat fritidsfiske och fisketurismverksamhet samt förutsättningarna för det traditionella fisket. Vid genomförandet kommer Havs- och vattenmyndigheten även att beakta möjligheterna för yrkesfiske.

I denna delrapport lämnas en bakgrundsanalys, redogörs för avgränsningar av uppdraget, hittills genomförda åtgärder samt planeringen för det fortsatta arbetet med genomförande av uppdraget.

Göteborg den 20 april 2015

Björn Risinger, generaldirektör

INLEDNING	9
Regeringsuppdraget	9
Definitioner	10
GENOMFÖRANDE AV UPPDRAGET	11
Mål.....	11
Omfattning	12
Avgränsning	12
Styr och policydokument.....	12
Omvärldsanalys och kunskapsåtervinning	13
Tidplan	13
Organisation.....	14
BAKGRUND	15
Nya möjligheter till utformning och utveckling av förvaltningen	15
Förvaltning av laxbestånden i Östersjön.....	16
Östersjölaxen.....	16
Förvaltningen	17
Förvaltningen av lax- och öringbeståndet i Torne älv.....	20
Fiskerättsliga förhållanden och fiske i Torne älv	21
Förvaltningen av laxbestånden på västkusten	22
Västkustlaxen	22
Förvaltningen	23
Öringbestånden i Östersjön och på västkusten.....	24
Förvaltningen	25
Datainsamling och den biologiska rådgivningen	26
Fiskerikontroll och fisketillsyn.....	27

Inledning

Regeringsuppdraget

Regeringen gav genom regleringsbrevet för år 2015 Havs- och vattenmyndigheten följande regeringsuppdrag:

Havs- och vattenmyndigheten ska, efter samråd med Statens Jordbruksverk, ta fram förslag på hur förvaltningen av lax och öring i svenska vatten bör utvecklas och utformas. Pågående arbete i länen ska beaktas. Inom ramen för uppdraget ska Havs- och vattenmyndigheten samråda med relevanta aktörer och organisationer och särskilt beakta möjligheterna för ett utvecklat fritidsfiske och fisketurismverksamhet samt förutsättningarna för det traditionella fisket. En delrapport ska lämnas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 23 april 2015 och en slutrapport ska lämnas senast den 5 november 2015.

Föreliggande rapport utgör delrapport av regeringsuppdraget. I rapporten redovisas översiktligt en bakgrundsbeskrivning om förvaltning av lax och öring, mål för den slutliga rapporten samt tidplan och organisation för genomförandet av uppdraget.

Definitioner

I rapporten används nedanstående definitioner av förvaltningsrelaterade begrepp.

Fisket avser allt fiske.

Fritidsfiske avser det fiske som sker för rekreation, tävling och turism samt fångst till det enskilda hushållet.

Fisketurismverksamhet avser det företagande som tillhandahåller tjänster och varor i direkt anslutning till någons fritidsfiske.

”Det traditionella fisket” avser det fiske med flytnät, kullenät och håvfiske på särskilda fiskeplatser i Torne älv som framgår av 2a kap. Särskilda föreskrifter för fisket i Torne älvs fiskeområde, förordning (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen. Detta fiske kan både vara ett fritidsfiske och ett fiske för avsalu.

Yrkesfiske avser det fiske som sker med stöd av fiskelicens i havet eller med personlig fiskelicens i älvar. Endast vid fiske med stöd av fiskelicens får fångster från havet saluföras.

Samers fiske avser det fiske som samer bedriver med stöd av rennäringslagen. Motiv för fisket kan vara fritidsfiske och fiske för avsalu.

Fiske med stöd av enskild rätt avser allt fiske som bedrivs av fiskerättsägaren eller den som innehar fiskerättsägarens tillstånd att fiska, bland annat genom arrende av fiskerätt, att man köpt ett fiskekort eller fått ett muntligt tillstånd att fiska från fiskerättsägaren.

Fiske för avsalu i älvar avser det fiske för avsalu som sker på enskild rätt i sötvattensområdet utan stöd av personlig fiskelicens. Det finns i fiskelagstiftningen ingen begränsning för de fiskande att saluföra fångster från sötvattensområdet.

Fiske efter lax och öring bedrivs huvudsakligen med tre typer av redskap:

Handredskap - rörliga redskap som i dagligt tal ofta benämns som **sportfiskeredskap**. Exempel är spinnfiske, flugfiske, mete samt trolling och dörjfiske med begränsningen att högst 10 krokar får användas på samma redskap.

Andra rörliga redskap - framförallt nät, not, håvfiske och kullenät.

Fasta redskap - olika former av laxfällor. Fasta redskap är fiskebyggnad eller fiskeredskap som är fastsatt i land eller botten, försedda med ledarm, samt avsedda att stå ute minst två dygn.

Genomförande av uppdraget

Mål

Havs- och vattenmyndighetens målsättning med uppdragets genomförande är att:

1. Redovisa hur förvaltningen av lax och öringbestånden i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön med tillrinnande vattendrag bör utformas och utvecklas internationellt, nationellt och beståndsspecifikt. Laxförvaltningen behandlas mer utförligt medan öringförvaltningen behandlas mer övergripande.
2. Förslagen ska särskilt beakta möjligheterna för ett utvecklat fritidsfiske och fisketurismverksamhet samt förutsättningarna för det traditionella fisket i Torne älven. Havs- och vattenmyndigheten kommer även att beakta möjligheterna för yrkesfiske.
3. Redovisningen ska utgöra ett underlag som kan användas för att utveckla Havs- och vattenmyndighetens arbete med bevarande, restaurering och hållbart nyttjande av lax- och öringbestånden.
4. Slutrapporten kan innehålla förslag till ändringar i fiskelagstiftningen och Havs- och vattenmyndighetens bemyndiganden som bedöms nödvändiga för en utveckling av förvaltningen.
5. Slutrapporten ska tjäna som underlag till Sveriges handlingslinje inför det fortsatta arbetet med en internationell förvaltningsplan för lax i Östersjön
6. Slutrapporten ska beakta behov av revideringar av gränsöversömmelsen om fiskefrågor i Torne älv.
7. Delredovisning ska lämnas senast den 23 april 2015.
8. Slutredovisning ska lämnas senast den 5 november 2015.

Omfattning

Avgränsning

Efter samråd med Näringsdepartementet och efter beslut av Havs- och vattenmyndighetens generaldirektör om projektstartdirektiv har uppdraget avgränsats till att behandla hur förvaltningen av lax och öring ska utformas och utvecklas i Östersjön, Kattegatt och Skagerrak med tillrinnande vattendrag upp till först mötande vandringshinder.

Laxförvaltningen kommer att behandlas mer detaljerat medan öringförvaltningen behandlas mer övergripande.

Enligt uppdraget ska särskilt beaktas möjligheterna för ett utvecklat fritidsfiske och fisketurismverksamhet samt förutsättningarna för det traditionella fisket. Uppdraget kommer även att behandla fiske för avsalu med stöd av fiskelicens i havsområdet och personlig fiskelicens i älvar samt övrigt fiske för avsalu i älvar.

Med det traditionella fisket avses det traditionella fiske som anges i 2 a kap. Särskilda föreskrifter för fisket i Torne älvs fiskeområde, förordning (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen.

Rapporten till regeringen kommer även att behandla yrkesfiske.

Styr och policydokument

Följande styr- och policydokument bör särskilt beaktas i regeringsuppdraget:

- Den gemensamma fiskeripolitikens grundförordning (GFP)
- EU:s kontrollförordning på fiskets område
- EU-kommissionens förslag till flerårig plan för Östersjöaxen
- Konventionen om bevarande av atlantlaxen samt beslut i NASCO om riktlinjer och överenskommelser för laxförvaltning
- Sveriges implementeringsplan för bevarande, restaurering och hållbart nyttjande av västkustlaxen
- Gränsälvsöverenskommelsen med Finland om fiskefrågor i Torne älv
- Vattendirektivet
- Havsmiljödirektivet
- HELCOM – mål för bevarande, restaurering och förvaltning av lax och öring
- Sveriges miljö kvalitetsmål, särskilt miljö kvalitetsmålen "Levande sjöar och vattendrag", Hav i balans – levande kust och skärgård" samt "Ett rikt växt- och djurliv"

Omvärldsanalys och kunskapsåtervinning

Projektet kan dra nytta av flera pågående processer och genomförda beställningar och utredningar. Sådana exempel är:

- Sveriges plan för bevarande, restaurering och hållbart nyttjande av atlantlaxen i Sverige
- EU-kommissionens förslag till flerårig plan för Östersjöns laxbestånd och EU-parlamentets behandling av planen Utkastplan för Östersjön inom Baltfish
- Projekt för utveckling av selektiva och skonsamma fasta redskap
- Gränsälvsoverenskommelsen med Finland angående fiskefrågor i Torne älv
- Regeringsuppdraget om fiskefrågor i Torne älv med anledning av gränsälvsoverenskommelsen med Finland
- Landsbygdsdepartementets hearing om laxförvaltningen hösten 2013
- Havs- och vattenmyndighetens och Jordbruksverkets strategi för fritidsfiske och fisketurism
- Fiskeriverkets rapport Fritidsfiske och fritidsbaserad verksamhet
- SLU Aquas rådgivning och rapporter inom lax- och öringförvaltningen
- ICES WGBAST
- ICES WGNAS
- Havs- och vattenmyndighetens Resurs och miljööversikt
- Finlands strategi för lax och öring
- Pågående arbeten i länen
- Projektet Levande laxälvar i Västerbotten med syftet att ta fram en modell för adaptiv förvaltning av Östersjöns laxälvar
- SOU Fiskevårdens finansiering
- SOU Med fiskevård i fokus – en ny fiskevårdslag
- Referensgruppen för fiskefrågor i Torne älv och samarbeten med Gränsälvscommissionen

Tidplan

Januari – februari 2015

- Samråd med Regeringskansliet (Näringsdepartementet), genomfört februari 2015
- Samråd med SJV, ett första samråd genomfört februari 2015
- Samråd med bland annat Länsstyrelsen i Norrland och Västernorrland samt SLU Aqua, genomfört februari och mars 2015
- Information till Gränsälvscommissionen och referensgruppen för fiskefrågor i Torne älv, genomfört februari 2015

- Information på öppna möten inom projektet Levande laxälvar med intresse- och branschorganisationer i Skellefteå, Umeå och Luleå, genomfört januari och mars 2015
- Workshop SLU Aqua och Havs- och vattenmyndigheten, genomfört februari 2015

Mars – maj 2015

- Havs- och vattenmyndigheten beslut om projektstartdirektiv, genomfört
- Utforma projektplan, beslut om projektplan, pågående arbete
- Samrådsmöte med SJV, beställning av underlag, förbereds
- Beställningar av underlag till SLU Aqua, SJV och länsstyrelsen i Väster- och Norrbotten, förbereds
- Skrivelse till länsstyrelserna angående inventering av pågående arbeten, förbereds
- Möte med Havs- och vattenmyndighetens och SJV rådgivande grupp för fritidsfiske och fisketurism, förbereds
- Möte med Gränsälvscommissionen, Länsstyrelse och fiskeorganisationer i Torne älv, förbereds
- Delrapport till regeringen lämnas senast 23 april

Juni – september 2015

- Leverans av ett första underlag från skrivansvariga, 1 augusti
- Samrådsmöte med SLU Aqua, Länsstyrelsen och Jordbruksverket
- Utkast till förslagsdelar tas fram, avstämning med projekt- och styrgrupp på Havs- och vattenmyndigheten
- Möten med intresse- och branschorganisationer på västkusten
- Möte med intresse- och branschorganisationer på sydkusten och södra ostkusten
- Möte med intresse- och branschorganisationer i Norrland
- Möte med länsstyrelserna

Oktober 2015

- Avslutande arbete på Havs- och vattenmyndigheten med regeringsuppdraget

November 2015

- Slutrapport lämnas till regeringen senast 5 november 2015

Organisation

Havs- och vattenmyndigheten har beslutat om styrgrupp, projektgrupp och resursgrupp för genomförande av regeringsuppdraget. Därutöver kommer representanter för SLU Aqua, Jordbruksverket och länsstyrelserna att delta i arbetet.

Havs- och vattenmyndighetens styrgrupp består av avdelningschefen Ingemar Berglund, enhetschefen Fredrik Nordwall och utredaren Håkan Carlstrand. Samordnare på Havs- och vattenmyndigheten för genomförande av uppdraget är utredaren Håkan Carlstrand.

Bakgrund

Nya möjligheter till utformning och utveckling av förvaltningen

Under några år har förvaltningen av laxbestånden i Östersjön utvecklats mot en förvaltning som i hög grad tar hänsyn till förvaltningsmål för enskilda laxbestånd. EU kommissionens förslag från 2011 om en flerårig plan för Östersjöns laxbestånd förutsätter att medlemsstaterna utvecklar en nationell förvaltning som tar hänsyn till varje enskilt laxbestånd. Såväl Sverige som Finland har fasat ut fiske på blandbestånd av lax i öppet hav. Det innebär en möjlighet för förvaltningen att i högre grad anpassa fiskebestämmelserna till de olika beståndens status och skyddsbehov. Den strategi som Finland beslutat för lax- och öringförvaltning innebär att ytterligare steg tas mot en förvaltning av Östersjöns laxbestånd som anpassas till de enskilda beståndens status och skyddsbehov.

Förvaltning av Atlantens laxbestånd inom NASCO har sedan lång tid haft som utgångspunkt att förvaltningen ska utvecklas utifrån de enskilda beståndens status och skyddsbehov. Redan 1983 togs genom beslut om Konventionen om bevarande av atlantlaxen viktiga steg för att fasa ut blandbeståndsfiske i Atlanten. Ytterligare steg mot en förvaltning som utgår från de enskilda bestånden togs 2006 av NASCO genom beslut om riktlinjer för förvaltningen.

Den internationella utvecklingen har gett avtryck i såväl nationell och regional laxförvaltning som i lokal förvaltning av älvar med laxbestånd. Flera utvecklingsprojekt pågår i svenska älvar och samarbetsorganisationer håller på att byggas upp bland annat med stöd från Havs- och vattenmyndighetens anslag 1:12 till åtgärder för havs- och vattenmiljön.

Utvecklingen av förvaltningen mot en förvaltning som tar hänsyn till de olika laxbeståndens status och skyddsbehov har också inneburit nya krav på datainsamling och biologisk rådgivning från såväl ICES som SLU Aqua. Ett allt större behov finns för biologisk rådgivning för varje enskild älv, bland annat för att bedöma fångstmöjligheter i mynningsområdet och i älven. Den biologiska rådgivningen för Torne älv är ett bra exempel på sådan rådgivning som efterfrågas för andra älvar av Havs- och vattenmyndigheten, länsstyrelser och förvaltningsorganisationer i älvar.

Den snabba utvecklingen inom den genetiska forskningen har inneburit att det idag är möjligt att med relativt enkla och kostnadseffektiva metoder få kunskap om vilka laxbestånd som fångas på olika platser utmed kusten. Sådan kunskap ger förvaltningen möjlighet att anpassa fiskemöjligheterna till laxbeståndens status. Genetiska studier håller på att bli ett mycket viktigt underlag i förvaltningen.

Internationellt har förvaltning av enskilda laxbestånd utvecklats i bland annat Irland och Kanada på en långt mer detaljerad nivå än den vi idag har i Sverige. Förvaltningsinstrument som används i dessa länder är en strikt reglering av hur många laxar som får fångas i älven och i mynningsområdet samt krav på rapportering av fångster. Ytterligare ett förvaltningsinstrument är fördelning av individuella fångstmöjligheter för såväl fritidsfiskare som yrkesfiskare genom fördelning av särskilda märken som ska fästas och plomberas på varje fångad lax. Erfarenheter från den internationella förvaltningen bör beaktas i regeringsuppdraget.

Förvaltningen av öringbestånden har utvecklats på delvis annat sätt än laxförvaltningen. En anledning är att öringbestånden förvaltas enbart genom nationella beslut och att bestånd av öring förekommer i cirka 900 vattendrag i Sverige medan bestånd av lax förekommer i cirka 40 vattendrag. Av praktiska skäl är det därför inte möjligt att anpassa förvaltningen till alla dessa bestånd av öring på motsvarande sätt som för lax.

Förvaltning av laxbestånden i Östersjön

Östersjölaxen

Laxen i Östersjön förekommer som naturreproducerade, s.k. vilda bestånd, i cirka 40 älvar som mynnar i Östersjön. Varje älv har sitt eget bestånd av lax. Av dessa finns idag vilda laxbestånd i 16 svenska älvar och dessa producerar, inräknat gränsälven Torne älv uppskattningsvis 95 % av all vild lax i Östersjöområdet. Det innebär att Sverige har ett stort ansvar för bevarandet av Östersjöns laxbestånd och för möjligheterna till fiske. Men Sverige har också betydande möjligheter att nyttja laxbestånden på ett för Sverige ekonomiskt fördelaktigt sätt, särskilt genom fritidsfiske och fisketurism.

Under senare år har de nordligaste bestånden i Östersjön stärkts genom förbättrad naturlig överlevnad i Östersjön, förvaltningsåtgärder och miljöförbättrande åtgärder i älvar. Bestånden i älvar i södra Östersjön visar få eller inga tecken på att förstärkas. Detta beror sannolikt på en kombination av miljöförhållanden i älvarna och en, i förhållande till beståndens reproduktionsförmåga, hög fiskeridödlighet. Av bestånden i svenska älvar har hittills tre bestånd nått eller ligger nära att nå uppsatta MSY-mål (Maximum Sustainable Yield) för bestånden. Flera älvar har mycket svaga bestånd.

I Sverige odlas och utplanteras laxsmolt, som kompensation för vattenkraftutbyggnaden, i 8 utbyggda älvar. Dessa smolt ska vara märkta genom bortklippning av fettfenan innan utsättning. Syftet är bland annat att kunna särskilja på vild och odlad lax i fångsterna och använda dessa uppgifter i förvaltningen.

Laxens livscykel i Östersjön är komplex. Arten leker i större vattendrag där ungarna växer upp under normalt ett till fyra år innan de vid cirka 15 cm längd utvandrar till havet. Väl i havet vandrar laxungarna från vattendragen ner till uppväxtområdena i södra Östersjön där laxar från samtliga älvar uppträder som ett blandbestånd. Ute i öppna Östersjön tillväxer de under normalt ett till fyra år innan de återvandrar till den älv där de kommer ifrån för lek. Under denna återvandring väljer laxbestånden från olika delar av Östersjöns älvar delvis olika vandringsvägar tillbaks till respektive bestånds hemälv. En liten andel av laxarna från Östersjön kan vandra ut i Kattegatt och vidare ut i Atlanten.

Laxens komplexa livscykel innebär att förvaltningen för varje enskilt bestånd behöver ta hänsyn till såväl förutsättningarna för laxens lek, uppväxt och överlevnad i vattendragen som förutsättningarna för laxens uppväxt, vandringsmönster och överlevnad i Östersjön samt fiskeridödligheten i havet och i älvarna.

Förvaltningen

Grunden för förvaltningen av laxbestånden utgår idag från målsättningarna i den gemensamma fiskeripolitikens mål om MSY för varje enskilt laxbestånd samt beslut om kvoter för yrkesfisket. MSY för laxbestånd definieras av ICES som 75 % av den potentiella smoltproduktionen i ett vattendrag. Medlemsländerna bör enligt den gemensamma fiskeripolitikens grundförordning (GFP) säkerställa att fritidsfisket bedrivs på ett sätt som är förenligt med målen för den gemensamma fiskeripolitiken.

Nationellt är miljö kvalitetsmålen viktiga styrmedel för laxförvaltningen. Det handlar både om bevarande och restaurering av bestånden och om att främja bland annat fritidsfiske.

Inom HELCOM har uppsatts mer ambitiösa mål för bestånden, 80 % av den potentiella smoltproduktionen, än inom GFP. Finland har i sin lax- och havsöringsstrategi antagit HELCOMs mål för laxbestånden och avser att driva linjen att en flerårig plan för laxen i Östersjön ska ha som MSY-mål lägst 80 % av den potentiella smoltproduktionen.

Av total TAC (Total Allowable Catch) i Östersjöns delområde 22-31 har Sverige genom den så kallade relativa stabiliteten en tilldelning om 28 %. Den relativa stabiliteten beslutades 1995 och grundas på yrkesfiskets fångster i respektive nation under åren 1989 – 93. Sverige försökte i dessa förhandlingar hävda att man skulle få en större andel av TAC med hänvisning till Sveriges betydelse för den totala smoltproduktionen i Östersjön men fick inget gehör för denna linje. TAC sätts endast för yrkesfisket i havet.

Beslut om TAC tas i beaktande av att det internationella yrkesfisket i Östersjön är ett blandbeståndsfiske som beskattar samtliga Östersjöns laxbestånd. I TAC inkluderas även den odlade lax som sätts ut i Östersjöns älvar. ICES biologiska rådgivning baseras på att yrkesfisket i Östersjön till stor del är ett blandbeståndsfiske i Östersjön och beaktar möjligheten att återuppbygga svaga bestånd av lax.

Förvaltningen av laxen i Östersjön är splittrad genom delvis skilda beslutsprocesser i EU och nationellt. I EU tas ett aktivt beslut om framtida fiskemöjligheter för yrkesfiske i havet med hänsyn till att bestånden ska kunna nå uppsatta MSY-mål. I det beslutet tas hänsyn till den aktuella fiskeridödlighet som orsakas av annat fiske än yrkesfiske i havet.

Under senare år har fångstmöjligheterna för fritidsfisket ökat bland annat tack vare att kvoten för yrkesfiske sätts med hänsyn till svaga bestånd av lax vilket ökat möjligheterna för fritidsfiske på starkare bestånd av lax.

Beslut om fiskemöjligheter för olika nyttjandegrupper tas på nationell nivå med hänsyn till beståndens status och av fiskevårdsskäl, i enlighet med Havs- och vattenmyndighetens bemyndigande i förordning (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen, inte i ett uttalat syfte att uppnå någon fördelning mellan grupper eller något sammanvägt samhällsekonomiskt mål för nyttjandet.

För vissa bestånd av lax kommer det att finnas ett överskott att fiska på. En frågeställning är om de begränsningar som finns i Havs- och vattenmyndighetens nuvarande bemyndigande för att nyttja ett överskott på lax och utfärda föreskrifter för fisket som skapar mervärden för fisket utmed en hel älvdal.

EU kommissionen har 2011 lagt förslag om en flerårig plan för Östersjöns laxbestånd. Enligt förslaget ska TAC sättas till en fiskeridödlighet på 0.1 utanför en sjömil från baslinjen för det fiskbara beståndet i Östersjön. TAC ska enligt förslaget omfatta yrkesfisket och kommersiella fisketurismföretag i havet. Innanför en sjömil och i älvarna föreslås medlemsstaterna få besluta om fiskemöjligheter utöver TAC under förutsättning att fisket regleras på ett sådant sätt att MSY-målen för bestånden kan nås, det vill säga en smoltproduktion på minst 75 % av den potentiella produktionen. Genomförs planen kommer Sveriges handlingsutrymme för nyttjande av bestånden och reglering av fisket på kusten och i älvarna att öka, men också förvaltningsansvaret.

Förhandlingar om den fleråriga planen för Östersjöns laxbestånd har inte förts på några år. I det fall planen genomförs ökar möjligheten för Sverige att besluta vilka mängder lax som får fångas samt hur, när och var laxbestånden får fiskas innanför en sjömil och i älvarna. Det blir bland annat möjligt för yrkesfisket att i högre grad fiska på den odlade laxen i kustfisket med fasta fällor. För den

odlade laxen behövs av naturliga skäl inga MSY-mål. Det svenska handlingsutrymmet ökar också att styra vilken andel av laxen som får fångas i havet respektive i älvarna.

Genom Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om fiske kompletteras den gemensamma fiskeripolitikens regelverk samt övrig nationell fiskelagstiftning inom de begränsningar som gäller för Havs- och vattenmyndighetens bemyndigande att besluta om föreskrifter för fiske, d.v.s. med hänsyn till fiskevården.

Genom Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter är svenskt fiske efter vild lax i huvudsak tillåtet i det kustnära fisket (framförallt med fasta fällor) och i ett fritidsfiske i älvarna. Syftet har varit att reducera blandbeståndfiske och möjliggöra en förvaltning där det är möjligt att förvalta varje enskilt bestånd utifrån beståndets status och de lokala förutsättningarna. Fisket med fasta fällor på kusten är i viss utsträckning ett fiske på blandbestånd. Dock på ett begränsat antal bestånd och när det sker nära mynningen till en älv fångas i fisket huvudsakligen denna älvs bestånd av lax.

Genom genetiska studier av den lax som fångas i de fasta redskapen på kusten har under senare år kunskapen kraftigt ökat om laxens vandringvägar och på vilka kuststräckor som de olika bestånden fångas. Därmed har förutsättningarna ökat för att reglera kustfisket med fasta fällor med hänsyn till status och bevarandemål.

Genom den nya GFP införs successivt en landningsskyldighet för yrkesfisket. En s.k. utkastplan för genomförande av landningsskyldigheten har av EU-kommissionen beslutats för Östersjön. Enligt denna omfattas inte fasta redskap som är levandefångande och möjliggör skonsam återutsättning av lax. Öring ingår inte i landningsskyldigheten. Under 2014 har försök genomförts för att öka redskapens selektivitet och skonsam hantering av fångst som ska återutsättas. Utvecklas selektiva och skonsamma redskap reduceras behovet att besluta om föreskrifter som begränsar användning av dessa för att skydda bestånd av lax och öring.

Fiskerättsägarna, bland annat fiskevårdsområden, samfällighetsföreningar och enskilda fiskerättsägare i skiftade vatten och arrendatorer kan ta beslut om fiskeregler som kompletterar och skärper Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter samt blir bindande för de fiskande. I många vattendrag sker ett omfattande fiskevårdsarbete för att förstärka bestånden där ofta intresset för fritidsfiske och fisketurism är viktiga drivkrafter.

Behovet av fungerande förvaltningsorganisationer i älvarna och på kusten blir en allt viktigare för förvaltningen när fångsterna i hög grad sker i älven eller på kusten nära älvarna. Det finns ett generellt stort intresse från dessa organisationer om mer flexibla nationella föreskrifter för fiske i älvarna. Deras önskan är att i högre grad själva kunna reglera fisket med hänsyn till säsongen

för fisketurism och samtidigt bibehålla skyddet för bestånden genom kompletterande bestämmelser och fisketillsyn.

Svenskt fiske efter lax bedrivs för närvarande i huvudsak på följande sätt:

- Fiske i öppet hav i södra Östersjön, enbart fritidsfiske med trolling, fångst cirka 7 000 laxar, endast odlad lax får behållas som är märkta genom att fettfenan klippts bort i odlingen innan utsättning.
- Yrkesfiske på kusten, främst i Bottenhavet och Bottenviken med fasta redskap, fångstmängden begränsas av kvoten, fångst 2014 cirka 27 000 laxar. Fisket bedrivs med cirka 500 fasta redskap av cirka 120 utövare och landningsvärdet är drygt 5 miljoner kr.
- Fritidsfiske med fasta redskap på kusten, fångsten skattades 2011 till 3 000 laxar. Detta fiske är vanligast i Bottenviken och Bottenhavet. Antalet fasta redskap beräknades 2011 till 100 fällor i Bottenviken
- Fiske med stöd av enskild rätt i älvarna cirka 30 000 laxar. Av dessa fångas cirka 20 000 laxar i fritidsfiske. I fiske för avsalu, delvis med stöd av personlig fiskelicens, och främst bedrivet i älvar med kompensationsutsättningar av lax fångas cirka 10 000 laxar.
- Under den senaste 5-årsperioden har svenskt yrkesfiske i havet reducerats till följd av att kvoten blivit begränsande. Fritidsfiskets fångster och annat fiske än yrkesfiske har varit i samma storleksordning under denna period men andelen har ökat till cirka 50 % av totalfångsten p.g.a. att yrkesfiskets fångster reducerats.

Den under senare år goda uppvandringen av lax i de nordliga älvarna har inneburit ett ökat intresse för fisketurism i älvarna för såväl inhemsk som utländsk fisketurism. Fisketurismföretag finns idag i ett flertal av älvarna särskilt i Norrland samt företag som bedriver trolling i södra Östersjön.

Förvaltningen av lax- och öringbeståndet i Torne älv

Torne älv är den älv i Östersjön som producerar ojämförligt flest laxsmolt per år. Produktionen skattas för år 2014 till cirka 1,5 miljoner laxsmolt vilket motsvara cirka 50 % av den totala naturlaxsmoltproduktionen i Östersjöns samtliga älvar. Smoltproduktionen skattas för 2014 vara strax under MSY medan lekpopulationen de senaste åren är i nivå med eller överstiger det skattade antal leklaxar som behövs för att nå en smoltproduktion i nivå med eller över MSY åren 2017-2019.

Beståndet av öring i Torne älv är svagt. Det finns en tendens till återhämtning av beståndet med ett ökat antal lekvandrande öringar från havet och ökande tätheter av öringungar i älven. Förbättringen beror sannolikt delvis på de nya föreskrifterna för fiske som sedan några år förbjuder fiske med nät på grunt vatten under vår och höst. Bifångsterna av uppväxande öring har tidigare varit

stort i detta fiske. Sedan några år finns också ett fångstförbud för öring i Torne älv.

Förvaltningen av fiskbestånden och fisket i Torne älv regleras delvis genom gränsälvsöverenskommelsen med Finland och den till gränsälvsöverenskommelsen beslutade fiskestadgan. Tillämpningsområdet för fiskestadgan utgörs av ett mindre havsområde utanför Torne älv utformat som en kil och den del av älvmrådet som utgör gräns mellan Sverige och Finland. I övriga delar av Torne älv förvaltas fisket genom Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter och de bestämmelser för fisket som fiskerättsägarna utfärdar. Ett sådant exempel är Länsstyrelsens bestämmelser för laxfiske i fjällen.

Enligt överenskommelsen ska Finland och Sverige årligen förhandla om avvikelser från fiskestadgan. Syftet är att möjliggöra en flexibilitet som tar hänsyn till rådande förhållanden för fiskbestånden samt att ta tillvara de samlade fiskeintressena inom hela tillämpningsområdet för Torne älv, d.v.s. såväl havsområdet som älvmrådet. Enligt proposition 2009/10:212 Ny gränsälvsöverenskommelse med Finland är utgångspunkten att bibehålla befintligt fiske och skapa en förutsättning för utveckling av fisket i övrigt. Havs- och vattenmyndigheten har regeringens uppdrag att genomföra årliga förhandlingar med Finland om avvikelser från stadgan och senast 1 april redovisa utfallet av förhandlingarna till Näringsdepartementet. Fiskestadgan finns införd i 2a kap. Särskilda föreskrifter för fisket i Torne älvs fiskeområde, förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen. Regeringen tar det slutliga beslutet att införa förhandlade avvikelser i förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen.

Enligt gränsälvsöverenskommelsen ska Sverige och Finland ingå avtal om ett gemensamt svenskt-finskt fiskekort och eftersträva att genom avtal ansluta övriga fiskerättsägares fiskerätt och vattenområden till det gemensamma fiskekortet. Havs- och vattenmyndigheten, eller den myndighet som Havs- och vattenmyndigheten beslutar, har regeringens uppdrag att ingå sådana avtal. Den del av intäkterna från det gemensamma svensk-finska fiskekortet som tillfaller Sverige/Finland ska användas för forskning och tillsyn i älven.

Fiskerättsliga förhållanden och fiske i Torne älv

På svensk sida av gränsälven har svenska staten regalrätt för fiske efter lax och öring inom Haparanda och Övertorneå kommuner. På finsk sida av gränsälven har finska staten regalrätt för fiske efter lax och öring i hela gränsälven, d.v.s. i Torne älv och Muonio älv upp till gränsen mot Norge. Fiskerättsägarna i övrigt har fiskerätt efter andra arter än lax och öring i hela gränsälven samt fiskerätt efter lax och öring på svensk sida av Torne älv, Lainio älv och Muonio älv inom Pajala och Kiruna.

Enligt fiskestadgan för Torne älv får fiske i älven efter lax och öring bedrivas med handredskap och på ett 20-tal uppräknade fiskeplatser enligt bilaga 2 får angivna fiskeföreningar fiska med håv, flytnät och kullenät. Dessa fiskeplatser ligger inom Haparanda och Övertorneå kommuner. För fiske med handredskap

krävs fiskekort eller tillstånd från fiskerättsinnehavaren. För fiske med traditionella redskap krävs inget fiskekort.

Den sammanlagda svenska och finska fångsten inom gränsälvens tillämpningsområde fördelades år 2014 enligt följande:

- Yrkesfiske med fasta redskap i mynningsområdet, fångst cirka 7 000 laxar.
- Fiske med handredskap i älvmrådet. Fångsten skattas till 14 000 laxar.
- Fiske med traditionella redskap i älvmrådet bedrivs av medlemmar i cirka 20 fiskeföreningar på vardera svenska och finska sidan. Fångsten skattas till 5 000 laxar.

Uppgifter finns inte om fångsten i fritidsfiske med fasta redskap i havsområdet eller samers fiske. Uppgifterna om fisket i älvmrådet är osäkra och insamlas med olika metoder i Sverige och Finland. Det är svårt att i statistiken skilja mellan svenskt och finskt fiske i älven. Torne älv är den enda naturlaxälven av betydelse i Finland och ett mycket populärt resmål för finska sportfiskare och turister. En betydande del av detta fiske sker på svensk sida av älven. Det innebär att när svenska och finska myndigheter samlar in statistik via enkäter till sina medborgare att det är mycket svårt att särskilja svenskt från finskt fiske. Är en finsk medborgare som fiskar på svensk sida av älven i statistiken en utländsk turist som bör räknas in i den svenska fångsten eller bör dennes fångst ingå i den finska statistiken. För den biologiska rådgivningen är det inte så viktigt vad som är svensk eller finsk fångst. Det viktiga är att känna till den totala fiskeansträngningen, vilka redskap som används och fångsterna.

Förvaltningen av laxbestånden på västkusten

Västkustlaxen

Lax förekommer som naturreproducerande, s.k. vilda bestånd, i cirka 2 000 älvar som mynnar i norra Atlanten, både i Nordamerika, på Grönland, i Europa samt Ryssland inom Barents hav. Av dessa finns idag vilda laxbestånd i cirka 20 svenska vattendrag som mynnar i Kattegatt och Skagerrak.

Bestånden av naturreproducerad lax i de svenska vattendragen är generellt relativt svaga. Endast några bestånd når bevarandemål för bestånden. Jämfört med på 1980-talet är tätheten av laxungar per ytenhet i älvarnas uppväxtområden idag cirka 50 %. Denna utveckling beror till stor del på en sjunkande överlevnad under vistelsen i Atlanten, sannolikt orsakad av storskaliga förändringar i miljön beroende på klimatologiska förändringar. Överlevnaden under havsvistelsen har sjunkit till cirka 40 % och beror inte på en ökad fiskeridödlighet.

I ett flertal av vattendragen på västkusten finns vattenkraftverk. I tre av de större vattendragen som byggts ut med vattenkraftverk sker kompensationsutsättningar av odlad laxsmolt.

Laxens livscykel är komplex. Atlantlaxen nyttjar för sin reproduktion till skillnad mot Östersjölaxen även mindre vattendrag ner till cirka 6 m bredd. Leken sker i vattendragen och ungarna växer upp i dessa under normalt två år innan de vid cirka 12- 15 cm längd utvandrar till havet. Väl i havet vandrar laxungarna upp till norra Atlanten (Norska Havet) där laxar från älvar runt Atlanten uppträder som blandbestånd. Här tillväxer de under normalt ett till tre år innan de återvandrar till den älv där de kommer ifrån för lek. En liten andel av laxarna från vattendragen på västkusten kan vandra in i Östersjön.

Laxens livscykel innebär att förvaltningen behöver ta hänsyn till såväl förutsättningarna för laxens lek, uppväxt och överlevnad i vattendragen som förutsättningarna för laxens uppväxt i Atlanten och vandringsmönster. Förvaltningen behöver också ta hänsyn till såväl fiske i älven, utmed kusterna som i Atlanten.

Förvaltningen

EU och därmed Sverige har anslutit sig till Konventionen om bevarandet av Atlantlaxen samt deltar i förvaltningsarbetet inom North Atlantic Salmon Conservation Organization, NASCO. Organisationen bildades 1984 för genomförande av konventionen. Genom samarbetet inom NASCO finns det bindande beslut om förvaltningen samt mer eller mindre bindande riktlinjer för förvaltningen som parterna antagit.

Till skillnad från i Östersjön beslutas inte om några kvoter för parternas fiske utöver Färöarnas och Grönlands fiske. EU, Norge, Ryssland, USA och Kanada har genom Konventionen åtagit sig att inte fiska utanför 12 sjömil samt att reglera sitt fiske inom 12 sjömil och i vattendragen på ett sådant sätt att mål för bestånden kan nås. Fiske på blandbestånd av lax utgör ett särskilt problem i förvaltningen och reglering av fisket ska utgå från det svagaste beståndet som ingår i ett sådant blandbeståndfiske. Målen för beståndens status inom NASCO kallas för Conservation Limits och motsvarar målen inom GFP, d.v.s. att produktionen ska vara minst 75 % av den potentiella.

Riktlinjer för förvaltningen av västkustlaxen har också tagits av HELCOM som inkluderar Kattegatt. Riktlinjer för förvaltningen är också föreslagna (2015) inom OSPAR men inte beslutade. OSPAR inkluderar Skagerrak och del av Atlanten. Inom HELCOM har uppsatts mer ambitiösa mål för bestånden, 80 % av den potentiella smoltproduktionen, än inom NASCO och GFP. Inom OSPAR pågår ett arbete för att besluta om mål och riktlinjer för bevarande och nyttjande av atlantlaxen. Förslaget harmoniserar i stort med beslutade överenskommelser inom NASCO.

Sverige har genom Havs- och vattenmyndigheten beslutat om en implementeringsplan för bevarande, restaurering och bevarande av västkustlaxen för att svara upp mot beslut och riktlinjer tagna i NASCO. Planen är antagen av EU och NASCO.

Genom Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om fiske kompletteras den gemensamma fiskeripolitikens regelverk samt övrig nationell fiskelagstiftning. Förvaltningen av västkustlaxen sker genom Havs- och vattenmyndighetens beslut om föreskrifter mot bakgrund av bland annat Sveriges plan för bevarande, restaurering och nyttjande av västkustlaxen. Det innebär att föreskrifterna reglerar fritidsfiske, yrkesfiske och annat fiske såväl i Skagerrak och Kattegatt som i vattendragen. Eftersom inga beslut tas om fiskemöjligheter internationellt för svenskt fiske är Sveriges handlingsfrihet större än avseende laxfisket i Östersjön när det gäller att utfärda bestämmelser för fiske.

I Idefjorden och Enningdalsälven finns en gränsälvöverenskommelse med Norge som begränsar handlingsfriheten för förvaltningen av bestånden. Förslag på nya förvaltningsåtgärder kan vara nödvändiga att förhandla fram med Norge innan de kan implementeras i svensk lagstiftning.

Fungerande förvaltningsorganisationer i älvarna blir allt viktigare för förvaltningen när fisket på enskilda laxbestånd i högre grad sker i älven. Fiskerättsägarna, bland annat fiskevårdsområden, samfällighetsföreningar och enskilda fiskerättsägare i skiftade vatten och arrendatorer, kan ta beslut om fiskeregler som kompletterar och skärper Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter och som blir bindande för de fiskande. I många vattendrag sker ett omfattande fiskevårdsarbete och kalkning för att förstärka bestånden där ofta intresset för fritidsfiske och fisketurism är viktiga drivkrafter.

Svenskt fiske efter lax bedrivs i huvudsak på följande sätt:

- Fiske i havet på grundare vatten än 3 m med nät och handredskap.
- Fiske i vattendragen främst med handredskap.
- Den sammantagna fångsten under senare år har varit cirka 10 – 20 ton, d.v.s. cirka 3 000 – 6 000 laxar.

Antalet utövare fördelas ungefär enligt följande:

- Yrkesfiske, 2 – 4 personer
- Ett begränsat antal fritidsfiskare fiskar riktat efter lax med nät.
- Ett begränsat yrkesfiske med fasta redskap i södra Kattegatt.
- Några tiotusen fritidsfiskare fiskar sannolikt efter lax i vattendragen.

Öringbestånden i Östersjön och på västkusten

Öringen är beroende av vattendrag för sin lek och ungarnas uppväxt. Arten förekommer både i älvar och i vattendrag ner till ett par meters bredd. Det sammanlagda antalet vattendrag med öring som mynnar i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön är strax under ettusen vattendrag.

Öringungarna når efter ett till fyra år i vattendragen en längd av cirka 15 cm då en del av dessa smoltfienter och vandrar ut till havet. I havet lever de kustnära. Normalt rör de sig inom något tiotal mil från det vattendrag där de vuxit upp men vissa bestånd, särskilt i södra Östersjön kan göra längre vandringar ut i öppet hav. Efter normalt ett till tre år vandrar öringen tillbaka till det vattendrag där de vuxit upp för att leka.

Eftersom öringen leker i ett så stort antal vattendrag som mynnar utefter hela den svenska kusten varierar beståndssituationen stort för de närmare tusen bestånden av öring p.g.a. av kraftigt skiftande naturliga förutsättningar, miljöförhållanden och fiskets påverkan i såväl det enskilda vattendraget som det kustområde där beståndet uppehåller sig under sin livscykel.

Generellt kan sägas att bestånden på västkusten och på sydkusten är relativt starka medan bestånden på södra ostkusten, Bottenhavet och Bottenviken har en sämre beståndstatus.

Förvaltningen

Bestånden av öring i havet regleras inte genom beslut som tas inom EU. I den nya GFP:n är målet att samtliga bestånd ska nå MSY senast 2020 och i Havs- och vattenmyndighetens strategiska plan är målet för fiskförvaltningen att bestånden ska nå minst mål om MSY samt en naturlig storleks- och åldersstruktur.

Det finns två internationella gränsöversömmelser som inskränker Sveriges handlingsutrymme. Gränsöversömmelsen med Finland om fisket i Torne älv och gränsöversömmelsen med Norge om fisket i Idefjorden och Enningdalsälven.

Eftersom bestånden av öring under deras havsvistelse främst rör sig inom vattenområden där Sverige kan besluta om fiskebestämmelser och reglera fisket har förvaltningen de verktyg som behövs för att bevara och återuppbygga bestånden. Undantag från denna princip är där svenskt kustnära vatten gränsar mot andra nationers vatten.

Delar av öringbestånden i norra Bottenviken uppehåller sig tidvis i finska delen av Bottenviken under sin livscykel och får fiskas enligt bestämmelserna i finsk fiskelagstiftning. Liknande förhållanden råder i västra delen av Skåne län och i södra delen av Hallands län där delar av bestånden vandrar över till anslutande kustområden i Danmark samt i norra delen av Västra Götalands län där delar av bestånden vandrar över till södra Norges kustområden under sin livscykel. Öringbestånden på sydkusten är generellt mer långvandrande och kan även fångas i andra länders långlinefiske med krok och i internationellt fritidsfiske med troling.

Föreskrifterna i Sveriges kustområden som reglerar fiske efter öring varierar mellan olika kustområden. Detta beror på att dagens föreskrifter tar hänsyn till generella skillnader i öringbeståndens ekologi och de naturgivna skillnaderna

mellan olika regioner men också med hänsyn till de fiskerättsliga förutsättningarna samt det avtryck som de tidigare länsfiskestadgorna satt i gällande föreskrifter.

Det finns ett behov att se över föreskrifterna särskilt i området Västernorrland ner till Blekinge och harmonisera föreskrifterna mellan olika geografiska områden.

Fiske av öring sker främst kustnära men även i de större vattendragen. Yrkesfiskets fångster är relativt små och då företrädesvis bifångster i annat fiske som fiske efter lax och sik. Det sker ett riktat och stort fritidsfiske efter öring utmed kusterna och vanligtvis strandnära på grunt vatten. Fisket bedrivs främst med handredskap och nät men i Bottniska viken också med fasta redskap. I södra Östersjön bedrivs också ett trollingfiske. I de större vattendragen fångas öringen främst som ett fritidsfiske med handredskap. I de riktigt små vattendragen bedrivs normalt inget fiske.

Fiskets omfattning och olika nyttjare behöver närmare beskrivas länsvis och fördelat på hav och sötvattensområdet. Ett problem härvidlag är att säkra uppgifter om fritidsfiskets omfattning i havet saknas. På Havs- och vattenmyndighetens uppdrag har SLU Aqua under 2014 tagit fram ett förslag om kunskapsförsörjning om fritidsfiske som kan bidra till säkrare skattningar om förslaget genomförs.

Datainsamling och den biologiska rådgivningen

EU-kommissionen respektive Havs- och vattenmyndigheten beställer datainsamling och biologisk rådgivning från ICES respektive SLU Aqua. Denna rådgivning används för beslut om förvaltningsåtgärder. Inom EU bland annat för beslut om kvoter och för Havs- och vattenmyndigheten bland annat beslut om föreskrifter för fisket i Östersjön eller för en enskild älv.

Basen för den biologiska datainsamlingen är datainsamling om fångsterna och statusen för bestånden. De viktigaste biologiska undersökningarna är elfiskeundersökningar i vattendragen samt i ett litet antal vattendrag även automatiska fiskräknare som registrerar återvandrande fiskar från havet och antalet utvandrande lax- och öringsmolt. Genetiska studier av laxbestånden har under senare år börjat utgöra en del i kunskapsförsörjningen.

En viktig grund för uppföljningen av bestånden och för den biologiska rådgivningen är kunskap om fångstansträngning, redskapsanvändning och fångststatistik. Insamling av sådana uppgifter för yrkesfisket ansvarar Havs- och vattenmyndigheten för genom den rapporteringskyldighet som finns för yrkesfisket. Motsvarande rapporteringskyldighet finns inte för annat fiske. Kunskapsförsörjning om detta fiske beställer Havs- och vattenmyndigheten från SLU Aqua och från SCB. Insamling sker genom frivillig uppgiftsinsamling från fiskerättsägare och andra upplåtare av fisket i vattendragen samt enkäter och andra metoder för insamling av uppgifter över fisket i vattendragen och i havet. För fritidsfisket med fasta fällor sker räkning av fasta fällor vart fjärde år

i Bottenviken. Med samma tidsintervall insamlas uppgifter om trollingfisket i Östersjön.

Det finns ett stort behov att förbättra datainsamlingen för att förse internationell, nationell och älvegen förvaltning med beslutsunderlag. Datainsamlingen avseende fritidsfiskets fångster behöver särskilt förbättras. Havs- och vattenmyndigheten får idag endast föreskriva om rapporteringsskyldighet för yrkesfiske.

Den biologiska rådgivningen håller successivt på att utvecklas mot en rådgivning som utgår från och anpassas till varje enskilt laxbestånd.

Fiskerikontroll och fisketillsyn

Kustbevakningen har ansvaret för kontroll av fisket i havet med tyngdpunkt på yrkesfisket. Havs- och vattenmyndigheten har ansvar för landningskontroll, administrativ kontroll och handelskontroll av yrkesfisket och dess fångster samt avsaluförbudet för fritidsfiskets fångster i havet.

Länsstyrelserna ska enligt regleringsbrevet redovisa insatserna inom fisketillsynen men saknar ett utpekat ansvar för fisketillsyn i länsstyrelsernas instruktion.

Havs- och vattenmyndigheten beslutar om användandet av anslag 1:12 till åtgärder för havs- och vattenmiljön. Detta anslag får bland annat användas för åtgärder enligt förordningen om stöd till fiskevården där fisketillsyn är en utpekad åtgärd. Under senare år har länsstyrelserna sammantaget använt cirka 3,5 miljoner av anslaget till fisketillsyn. Denna fisketillsyn bedrivs av anlitad personal på länsstyrelserna eller också lämnas bidrag till bland annat fiskevårdsområden för deras fisketillsyn.

Information om gällande bestämmelser för fiske är viktigt för att sprida kunskap om gällande bestämmelser. På Havs- och vattenmyndigheten arbetar enheten Centrum för fiskerikontroll med dygnet runt bemanning för att övervaka och ge service till främst yrkesfisket. Havs- och vattenmyndigheten har tillsammans med länsstyrelserna utvecklat websidan www.svenska.fiskeregler.se för att underlätta för den fiskande allmänheten att hitta och förstå fiskeregler som gäller för havet och de fem stora sjöarna.

Havs- och vattenmyndigheten, 2015-04-20

Diarienummer: 990:2015

Omslagsfoto: Håkan Carlstrand, Havs- och vattenmyndigheten

Havs- och vattenmyndigheten

Box 11 930, 404 39 Göteborg

www.havochvatten.se

